

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі проаналізовано особливості сучасного молодіжного сленгу. Визначено групи сленгових одиниць за частинами мови. Зроблено висновки про причини активізації сленгу англійськомовного походження. Найбільшого поширення мають сленгові одиниці – іменники, відповідно найменш уживані прислівники та прикметники.

Ключові слова: морфологія, молодіжний сленг, частини мови, іменник, прикметник, прислівник, дієслово.

Abstract

The peculiarities of modern youth slang are analyzed in the work. Groups of slang units by parts of speech are determined. Conclusions are made about the reasons for the intensification of slang of English origin. The most common are slang units - nouns, respectively, the least used adverbs and adjectives.

Keywords: morphology, youth slang, parts of speech, noun, adjective, adverb, verb.

Вступ

На функціонування сучасної української національної мови впливають багато чинників. Сучасне ж молодіжне мовлення як компонент національної мови відображає тенденції й стрімкі зміни в суспільному житті України й світу, процес інформатизації й глобалізації невпинно впливає на культуру молодіжного спілкування, змінюються пріоритети діяльності й розвитку особистості. Особливого значення набуває культура спілкування молоді. Поява в мовленні значної кількості сленгів, жаргонів, особливо під впливом англійської мови, потребує детального лінгвістичного аналізу, систематизації й узагальнених рекомендацій – із метою зберегти власне ідентичність української мови, її чистоту. Адже українська мова, за словами її дослідників, – «скарбниця духовних надбань народу, досвіду, праці, творчості і співжиття багатьох поколінь, оберіг народу, його звичаїв, традицій, запорука інтелектуального зростання, розвитку, поступу в загальнолюдському житті» [5:1].

Проблематика сленгу є об'єктом різних наукових досліджень, адже сленг постійно змінюється, піддається іншомовним впливам, модним тенденціям. Праці Г. Іванової, У. Потятиника, О. Клименко, В. Балабіна, М. Маковського, В. Вілюмана, Г. Гальперіна, Е. Партріджа, присвячені різним аспектам сленгу. Зокрема, соціолінгвістичні нариси О. Данилевської стосуються дослідження особливостей сленгу українських школярів. Такі наукові розвідки впливають і на укладання підручників і словників із лексикології. Тому вивчення й детальний аналіз сленгу як змінного мовного явища – актуальний науковий напрямок.

Метою роботи є аналіз морфологічних особливостей сучасного молодіжного сленгу. **Предметом** дослідження стали одиниці сленгу, вибрані **методом** суцільної вибірки із усного мовлення студентів Вінницького національного технічного університету.

Результати дослідження

Під поняттям «молодіжний сленг» дослідники розуміють «особливий мовний субкод, що характеризується використанням ненормативних, часто стилістично знижених, лексико-фразеологічних одиниць, які виконують оцінну, евфемістичну та номінативну функцію і використовуються у невимушеному спілкуванні молоді» (П. Грабовий), «сукупність мовних засобів високої експресивної сили, які постійно трансформуються і які використовуються у спілкуванні молоді» [1].

Молодіжний сленг – це окремих пласт національної мови, який відображає певною мірою рівень культури, освіченості, розвитку суспільства. У своєму мовленні сленг використовують

представники різних категорій і напрямків молодіжних груп. Сленг постійно змінюється. Зі зміною одного модного явища іншим старі слова забуваються, їм на зміну приходять інші. Цей процес відбувається дуже стрімко. Якщо в будь-якому іншому різновиді національної мови слово може існувати протягом десятків років, то в молодіжному сленгу лише за минуле десятиліття бурхливого світового прогресу з'явилася і пішла в історію неймовірна кількість слів [2].

На думку П. Грабового, «молодіжний сленг як складне лінгвістичне утворення, якому притаманна мобільність та відкритість, активно взаємодіє з іншими груповими сленгами та субкодами... Молодіжний сленг постає певним акумулятором сленгової лексики з інших мовних субкодів й активно впливає на розвиток сучасної української літературної мови [1].

Мовознавці, досліджуючи сленг попереднього ХХ століття, виокремлюють три бурхливі хвилі в його розвитку в Україні:

- 20-і роки; перша хвиля пов'язана з появою величезної кількості безпритульних у зв'язку з революцією і громадянською війною; мова учнів, підлітків та молоді забарвилася безліччю «блатних» слів, почерпнутих у них;
- 50-і роки; друга хвиля пов'язана з появою «стиляг»;
- 70-80-і роки; третя хвиля пов'язана з періодом застою, що породила різні неформальні молодіжні рухи і «хіпуюча» молодь створила свій «системний» сленг як мовний жест протистояння офіційній ідеології [3].

Безперечно, останнім часом спостерігаємо потужну хвилю активізації формування сленгу під впливом англійської мови. Одне із сучасних соціологічних опитувань [4], проведених у різних соціальних мережах, показало такі результати щодо використання сленгу у своєму мовленні:

49,23% - ідеально розуміються в тенденціях сучасного молодіжного сленгу і скоріше використовують його у своєму мовленні;

46,15% - використовують, переважно розуміються, але певні одиниці сленгу є для них незнайомими, невідомими;

4,62% - практично не розуміються в цій темі [4].

У формуванні мовленнєвої структури сучасної молоді значну роль відіграють умови мовної ситуації у суспільстві, адже мовлення фіксує зміну культурно значущих орієнтирів мови. Мовлення молоді може розглядатися як зона, яка відзначається збільшенням мовної творчості. У цьому зв'язку слід відзначити, що активізація «неформального» життя суспільства в нинішніх умовах викликала істотне оживлення «молодіжного усного фольклору», розширеного вживання жаргонної лексики. Постійним джерелом нової лексики є англійська мова.

Ми диференціювали одиниці сленгу, дібрані з усного мовлення студентів, за частиномовною належністю та отримали дані, які розмістили відповідно до частоти використання в поданих нижче таблицях.

Таблиця 1. Одиниці молодіжного сленгу – іменники.

Іменники	Значення
мерч	продукція із символікою певної особи, гри, фільму, серіалу (найчастіше це одяг)
вайб	атмосфера, відчуття
скрін, скріншот	знімок екрану
пруф	доказ
меседж	повідомлення; думка, яку хочуть донести
краш	об'єкт симпатії, закоханості
бро	близький друг
лп	особисті повідомлення
інфа-сотка	достовірна інформація
к	тисяча (2к, 100к)
крінж	щось ганебне
вписка	домашня вечірка
флекс	танець
зашквар	сором
по дефолту	за замовчуванням (прийменниково-іменникова конструкція)
рофл	жарт
чіл	розважатися з друзями
фейл	провал, поразка

спойлер	переказ фільму чи книги з розкриттям основної інтриги
---------	---

Таблиця 2. Одиниці молодіжного сленгу – дієслова.

Дієслова	Значення
шарити	розумітися в чомусь
орати	гучно сміятися
дропнути	використати
летс го	ходімо (наказовий спосіб дієслова <i>ходити</i>)
лол кек	голосно сміятися; від англійської <i>laughing out loud</i> (гучно сміятися вголос) і <i>кек</i> (звук смішка, який походить із жаргону геймерів); використовується і як іменник – нестримний регіт
морозитись	ігнорувати, уникати
донатити	жертвувати гроші через електронний носій
вангую	передбачаю
тащитись	радіти
дидлити	багато випивати
шеймити	соромити, ганьбити
стенити	бути прихильником, фанатом
вдуплитись	зрозуміти
фармити	підвищувати свій рівень у грі
аб'юзити	ображати
хеппі б'юздей	вітати з днем народження

Таблиця 3. Одиниці молодіжного сленгу – прислівники.

Прислівники	Значення
впахло	ліньки
жиза	життєво
кріпово	страшно
ізі	легко
ноу проблем	легко, без проблем
фігово	погано

Таблиця 4. Одиниці молодіжного сленгу – прикметники.

Прикметники	Значення
ламповий	затишний, милий
токсичний, токсік	отруйний, неприємний, людина, яка принижує інших, робить життя некомфортим
лайтовий	легкий, присмний
варений	схвильований
прошарений	обізнаний

Висновки

Найбільшого поширення зазнали сленгові одиниці – іменники, відповідно найменш уживані прислівники та прикметники. Крім того, підтверджено думку, що здебільшого сучасний молодіжний сленг формується на основі понять англійської мови. Це пов'язуємо із процесами глобалізації, а також багато в чому з явищем гейміфікації. Звичайно, живе мовлення є невимушеним, непідготовленим, спонтанним, емоційним, некодифікованим, проте першочергове завдання досліджень – систематизація й вироблення рекомендацій для збереження ідентичності мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. <https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Konkursna-robota-PEREKLAD-SLENHU.pdf>
2. <http://tsj.journal.kspu.edu/index.php/tsj/article/view/547/526>.
3. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B3>.

4. https://vsim.ua/fayni-novyny/suchasniy-molodizhniy-sleng-scho-take-krinzh-vayb-i-toksik-11211136.html#page_comments.
5. <https://tsj.journal.kspu.edu/index.php/tsj/article/view/547/526>.

Радомська Людмила Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовознавства, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: ludarad9@gmail.com.

Захарчук Владислав Сергійович – студент групи 1ГМ-216, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Radomska Lyudmyla A. – Cand. Sc. (Eng), Assistant Professor, Department of Linguistics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: ludarad9@gmail.com.

Zakharchuk Vladyslav S. – student of 1GM-21b group, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsya.